Correctievoorschrift HAVO

2014

tijdvak 1

maatschappijwetenschappen

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.
- 3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

- De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.
- 4 De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- Indien de examinator en de gecommitteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommitteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommitteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend:
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- Indien de examinator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen. Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 Het College voor Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.
- NB2 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

 Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.

 Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.

 Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.
- NB3 Als het College voor Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

 Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

NB

- a. Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
- b. Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden WOLF-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.
 Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt.
 In dat geval houdt het College voor Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 73 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag

Antwoord

Scores

Opgave 1 Besluitvorming rondom studiefinanciering

1 maximumscore 1

De rechter noemt de toegankelijkheid van het hoger onderwijs. Dat is het kenmerk dat een collectief goed voor iedereen beschikbaar moet zijn.

2 maximumscore 2

Het kenmerk: de mate van georganiseerdheid

1

 Uit de regels 15-24 van tekst 1 kun je opmaken dat er in verschillende steden organisaties zijn die onderling contact met elkaar houden.
 Dat geeft blijk van een tamelijk grote mate van georganiseerdheid

1

3 maximumscore 2

Een van de volgende beginselen met (voorbeeld van) uitleg:

- Beginsel: Ook de overheid moet zich aan de wet houden / legaliteitsbeginsel.
- Uitleg: De rechtbank heeft de eis van de studenten verworpen nadat ze concludeerde dat de overheid rechtmatig handelde. De rechtbank heeft dus onderzocht of de overheid zich wel aan de wet hield en dat is een beginsel van de rechtsstaat.

of

- Beginsel: Een onafhankelijke rechter beslist over geschillen tussen overheid en burger.
- Uitleg: Studenten hebben hun conflict met de overheid voorgelegd aan een rechter. Dat heeft enkel zin als deze de bevoegdheid heeft om daarover te beslissen en dat is een beginsel van de rechtsstaat.

of

- Beginsel: Er is een scheiding van machten / trias politica.
- Uitleg: Dat een rechter de bevoegdheid heeft om te oordelen over de rechtmatigheid van overheidshandelen is een teken van machtenscheiding en dat is een beginsel van de rechtsstaat.
- voor het noemen van een juist beginsel van de rechtsstaat

1

 voor het geven van een juiste uitleg (alleen mogelijk als ook het juiste beginsel van de rechtsstaat genoemd wordt)

4 maximumscore 4

De twee verschillen zijn:

 Politieke partijen houden zich bezig met de inrichting van de samenleving als geheel en zullen daarbij verschillende belangen tegen elkaar afwegen. Een pressiegroep hoeft die afweging niet te maken en kan al zijn aandacht op een deelbelang (het studentenbelang) richten

2

 Pressiegroepen doen niet mee aan verkiezingen, verwerven geen zetels in besluitvormingsorganen en stemmen dus niet mee maar proberen invloed uit te oefenen op de mensen die de beslissingen nemen. Politieke partijen proberen via verkiezingen zetels te verwerven om op die manier direct deel te nemen aan het besluitvormingsproces

2

5 maximumscore 4

Voorbeelden van redenen zijn (twee van de volgende):

- De VVD voelde zich nog verplicht om het regeerakkoord dat ze met het CDA gesloten had, te respecteren.
- De VVD wilde haar eigen staatssecretaris niet afvallen.
- Het is de gewoonte dat een demissionair kabinet geen nieuw of omstreden beleid maakt.

per juiste reden

2

6 maximumscore 1

het confessionalisme / de confessionele stroming

Opmerking

Het antwoord 'christendemocratische stroming' dient fout gerekend te worden.

7 maximumscore 4

Voorbeeld van een goed antwoord is:

De stroming waar de VVD toe behoort is het liberalisme

1

 Een uitgangspunt van het liberalisme is individuele verantwoordelijkheid. Het sociaal leenstelsel is geen gift maar een lening. Studenten gaan zelf een lening aan en ze dragen zelf de verantwoordelijkheid voor het terugbetalen van die verplichting die ze aangaan / dat prikkelt studenten om snel af te studeren

1

 De stroming waar de PvdA toe behoort is het socialisme / de sociaaldemocratie

1

 Een uitgangspunt van het socialisme / de sociaaldemocratie is dat gestreefd wordt naar een eerlijke verdeling van kennis. Met het sociaal leenstelsel wordt geregeld dat hoger onderwijs voor iedereen toegankelijk blijft

8 maximumscore 1

de (mede)wetgevende taak

9 maximumscore 2

 De Eerste Kamer let bij de behandeling van een wetsvoorstel, meer dan de Tweede Kamer, op de verhouding met bestaande wetten en de grondwet

1

1

1

 Omdat de Eerste Kamer een wetsvoorstel met enige 'afstand' bekijkt / een Kamer van reflectie is, vormt ze een extra bescherming tegen de verleidingen van 'de waan van de dag' / helpt ze ondoordachte besluitvorming te voorkomen

10 maximumscore 2

Een van de volgende oorzaken met uitleg:

- De verkiezingen van de Provinciale Staten vinden op een ander tijdstip plaats dan die van de Tweede Kamer, zodat er een verschuiving in de voorkeuren van de kiezers kan zijn opgetreden.
- De opkomst bij de provinciale verkiezingen verschilt van die van de Tweede Kamerverkiezingen. Niet van iedere partij blijft eenzelfde percentage kiezers thuis.
- Bij verkiezingen voor Provinciale Staten kunnen andere onderwerpen van belang geacht worden door de kiezers waardoor ze op een andere partij gaan stemmen.
- De Tweede Kamer wordt gekozen door directe verkiezingen, de Eerste Kamer door getrapte verkiezingen via de leden van de Provinciale Staten. De leden van de Provinciale Staten stemmen niet altijd op dezelfde partij als hun kiezers gedaan zouden hebben / niet alle partijen die in PS zitten zijn ook verkiesbaar voor de Eerste Kamer.
- voor een juiste oorzaak
 voor een juiste uitleg bij die oorzaak
 1

11 maximumscore 2

- De Tweede Kamer heeft wel het recht van amendement (recht om wetsvoorstellen te veranderen), de Eerste Kamer niet
- Als het voorstel nog gewijzigd moet worden om het door de Eerste
 Kamer te krijgen dan moet dat gebeuren tijdens de behandeling in de
 Tweede Kamer, althans voordat het aan de Eerste Kamer wordt
 aangeboden. Daarna kan het niet meer gewijzigd worden en kan de
 Eerste Kamer niet anders dan het wetsvoorstel verwerpen als ze een
 onderdeel ervan niet onderschrijft

12 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

De oorspronkelijke doelen waren (twee van de volgende):

Het in Europa brengen van

- vrede
- veiligheid
- welvaart
- stabiliteit

Uitleg:

Door in het buitenland te studeren ontstaan contacten, vriendschappen en begrip voor elkaar. Dat is goed voor de vrede, veiligheid en stabiliteit. Als 'welvaart' als doel genoemd is dan moet dat ook in de uitleg aan de orde komen (bijvoorbeeld): Dat vergemakkelijkt het samenwerken en ook het zakendoen, wat goed is voor de welvaart.

voor het verwerken van twee doelen in het antwoord

ı

voor het geven van de bijpassende uitleg

2

13 maximumscore 2

Nederland heeft een stelsel van evenredige vertegenwoordiging zonder kiesdrempel. Geen enkele partij haalt in de regel een meerderheid waardoor altijd samenwerking in een coalitie nodig is. Om samen te werken moeten partijen een deel van hun wensen laten vallen. Dit wordt door de tekenaar verbeeld doordat zowel bij Rutte als bij Samsom een arm is afgezaagd.

Opgave 2 Crisis en de publieke omroep

14 maximumscore 3

 Het Stimuleringsfonds voor de Pers geeft tijdelijke financiële steun aan de geschreven pers als een bedrijf dreigt failliet te gaan en als dat bedrijf van belang is voor de pluriformiteit van het media-aanbod

1

 Pluriformiteit is belangrijk voor het goed functioneren van de democratie

1

 Tijdelijke financiële steun draagt bij aan het in stand houden van de pluriformiteit van de media en daarmee aan de kwaliteit van de democratie

1

15 maximumscore 2

 In artikel 10 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden staat dat burgers recht hebben op het vergaren van informatie. De overheid mag burgers dus niet beletten informatie te zoeken. Daarmee regelt artikel 10 een recht van de burger als 'ontvanger' van informatie

1

 Artikel 7 van de Grondwet gaat over de vrijheid van meningsuiting en regelt het recht van de burger als 'zender'

16 maximumscore 2

Een juiste verklaring is (een van de volgende):

 De overheid verdeelde uitzendfrequenties die schaars waren en van daaruit ontwikkelde ze een mediabeleid dat afgestemd was op de publieke omroepen, terwijl de pers werkte binnen een marktmechanisme waar de overheid weinig inbreng in had.

 De overheid heeft bemoeienis met de inkomsten van de publieke omroep (vroeger kijk- en luistergeld, later subsidie en het verdelen van STER-inkomsten) terwijl de geschreven pers zonder overheid via de markt in haar eigen inkomsten voorzag.

17 maximumscore 2

- Het marktmechanisme zet aan tot een programmering waarmee zo veel mogelijk inkomsten uit reclame verkregen kunnen worden
- Programma's moeten voldoende koopkrachtige kijkers trekken en als dat niet het geval blijkt dan worden ze niet langer uitgezonden. Het media-aanbod dat overblijft bestaat uit meer van dezelfde soort succesvol gebleken programma's (voornamelijk oppervlakkig amusement dat gericht is op een zo groot mogelijk publiek) en dat is verschraling

1

1

1

1

1

1

18 maximumscore 2

- Het doel van het mediabeleid ten aanzien van informatievoorziening is kwalitatief hoogwaardige informatie leveren
- De overheid heeft meer invloed op een publieke omroep dan op andere media omdat ze over het budget van de publieke omroep gaat.
 Daardoor kan ze eisen stellen bij het verlenen van concessies.
 Bijvoorbeeld de eis dat de nieuwsvoorziening verzorgd wordt door een organisatie die onafhankelijk is en kwaliteit kan leveren. Aan andere media kan ze een dergelijke eis niet stellen

19 maximumscore 2

- verbindende functie 1
- De media kunnen een bijdrage leveren aan de onderlinge binding van Nederlanders omdat meer programma's in beeld brengen wat Nederlanders gemeenschappelijk hebben

ook goed:

- socialiserende functie
- Meer programma's van Nederlandse makelij kan betekenen dat Nederlandse cultuurkenmerken meer op de Nederlandse media verschijnen. Dat kan bijdragen aan de socialisatie van Nederlanders

20 maximumscore 2

Een reden is dat een democratie niet kan functioneren zonder vrijheid van meningsuiting / de overheidsmacht hiermee ingeperkt wordt / dit beschouwd wordt als een van de burgerlijke vrijheden.

21 maximumscore 6

Voorbeelden van goede antwoorden zijn:

- De framingtheorie laat zien dat een verslaggever een keuze maakt voor een bepaald perspectief van waaruit hij een gebeurtenis beschrijft. Een oorlogshandeling kan bijvoorbeeld beschreven worden met aandacht voor het fysieke en emotionele leed van directe slachtoffers maar ook met aandacht voor gevolgen voor de koers van aandelen. Afhankelijk van het gekozen frame zal de invloed van het bericht verschillen
- De theorie van de selectieve perceptie wijst erop dat mensen naar verschillende berichten kijken / eenzelfde bericht verschillend waarnemen. Waarvoor mensen zich openstellen, hoe ze een boodschap waarnemen en wat zij onthouden, wordt beïnvloed door hun referentiekader, hun waarden en normen
- De agendasettingtheorie stelt dat de media geen directe invloed hebben op wat de mensen van een onderwerp vinden. De media bepalen wel – door de hoeveelheid aandacht die ze aan bepaalde onderwerpen besteden – over welke onderwerpen mensen een mening zullen vormen

Opgave 3 'Project X Haren'

22 maximumscore 2

Voorbeelden van immateriële gevolgen voor de samenleving zijn (twee van de volgende):

- Ontstaan van angst / het optreden van geestelijke/emotionele schade.
- Er kan morele verontwaardiging ontstaan.
- Het rechtsgevoel kan worden aangetast.
- Burgers kunnen zich in hun bewegingsvrijheid beperkt voelen.
- De rechtsstaat wordt bedreigd: gevaar van eigenrichting.
- Veranderende opvattingen van goed en kwaad.
- Verlies aan vertrouwen in mensen, organisaties en de samenleving als geheel.
- Ontstaan van negatieve beeldvorming ten aanzien van bepaalde groepen mensen.

per juist immaterieel gevolg

1

2

2

23 maximumscore 3

repressief omdat een sanctie wordt opgelegd nadat het delict is 1 gepleegd speciaal preventief omdat men door middel van de sanctie wil voorkomen dat de persoon die het delict gepleegd heeft opnieuw in de fout gaat 1 algemeen/generaal preventief omdat men wil voorkomen dat andere mensen (dergelijke) strafbare feiten zullen gaan plegen 1 maximumscore 4 overmacht door groepsdwang Citaat: In de regels 12-16 van tekst 6 staat dat verdachten zeggen dat ze zich lieten meeslepen door de massa 1 Gevoelens van schuld worden onder invloed van de groep tijdelijk

Citaat: In de regels 26-29 staat dat het abnormale van hun gedrag niet

1

1

Opmerking

24

Voor een citaat mag alleen een scorepunt toegekend worden als het correct gekoppeld is aan de bijbehorende verklaring.

25 maximumscore 2

Voorbeelden van andere risicofactoren zijn (twee van de volgende):

psychische problemen

buiten werking gesteld

meer tot hen doordrong

- gedragsproblemen
- omgang met delinquente vrienden
- de aanwezigheid van gewelddadige anderen
- werkloosheid/verveling

per juiste risicofactor 1

26 maximumscore 3

Hoofdtaken van het Openbaar Ministerie zijn:

 leiding geven aan het opsporingsonderzoek Citaat (één van de volgende): 1

- "De echte hooligans, zei hij, zijn nog niet gepakt." (regels 13-14)
- "Inmiddels zijn 47 verdachten aangehouden, en de politie verwacht er meer." (regels 14-16)
- vervolgen van strafbare feiten
 Citaat: "Andere relschoppers verschijnen de komende maanden voor de rechter." (regels 24-26)

1

- verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van opgelegde sancties (straffen en maatregelen)
 - Citaat: "Het Openbaar Ministerie wil uitvoering van hun werkstraf in Haren." (regels 8-10)

1

Opmerking

Alleen een scorepunt toekennen als een hoofdtaak gekoppeld is aan een juist citaat.

27 maximumscore 2

Twee van de volgende maatregelen:

- Slachtoffers hebben het recht gekregen op informatie over de strafrechtelijke procedure.
- Slachtoffers hebben het recht gekregen om kennis te nemen van de processtukken die voor hen van belang zijn.
- Er wordt rekening gehouden met de belangen van slachtoffers bij het nemen van de vervolgingsbeslissing.
- Er wordt rekening gehouden met de belangen van slachtoffers bij het formuleren van de eis.
- Slachtoffers hebben spreekrecht gekregen.

per juiste maatregel

1

28 maximumscore 2

De andere twee vragen zijn:

Is de gedraging verwijtbaar? (schuld)

1

Is het bewijs wettig en overtuigend?

1

29 maximumscore 1

De veroordeelden kunnen in (hoger) beroep gaan / naar het gerechtshof gaan.

30 maximumscore 3

Het dilemma van de rechtsstaat houdt in dat er een spanning bestaat tussen enerzijds rechtshandhaving en anderzijds rechtsbescherming
 De voorzitter van de politievakbond pleit voor het weghalen van berichten van de sociale media, omdat daarmee verstoring van de openbare orde zoals in Haren misschien voorkomen kan worden.
 De rechtshandhaving is daarmee gediend
 De minister wil niet censureren. De rechtsstaat moet zorgen voor rechtsbescherming en door niet te censureren beschermt de minister

1

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten per examinator in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 30 mei naar Cito.

het recht om een mening te uiten

De normering in het tweede tijdvak wordt mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Als het tweede tijdvak op uw school wordt afgenomen, zend dan ook van uw tweede-tijdvak-kandidaten de deelscores in met behulp van het programma WOLF.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	naar: NRC Handelsblad, 12 juli 2012
tekst 2	naar: http://fd.nl/economie-politiek/628299-1212/kabinet-moet-dealen-voor-steun-in-
	eerste-kamer; geraadpleegd op 4 december 2012
figuur 1	www.tomjanssen.net
tekst 3	naar: Regeerakkoord, p. 19, 29 oktober 2012
tekst 4	naar: brief van staatssecretaris Dekker aan de Kamer betreffende: uitwerking
	regeerakkoord Rutte-II, 6 december 2012
tekst 5	naar: Gerlof Leistra, Elsevier, 29 september 2012
tekst 6	naar: Reformatorisch Dagblad, 29 september 2012
tekst 7	naar: NRC Handelsblad, 10 oktober 2012
tekst 8	naar: Nederlands Dagblad, 26 september 2012